

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 7/17
Luxembourg, 25. januar 2017

Sodba v zadevi C-640/15
Tomas Vilkas

Organa, pristojna za izvršitev evropskega naloga za prijetje, se morata v primeru ugotovljene višje sile dogovoriti o tretjem datumu predaje, kadar prva poskusa predaje nista bila uspešna zaradi upiranja zahtevane osebe

Nacionalna sodišča morajo preveriti, ali pravosodna organa nista mogla predvideti takšnega upiranja ter da se posledicam tega upiranja kljub vsej skrbnosti organov ni bilo mogoče izogniti

Zoper Tomasa Vilkasa sta bila izdana dva evropska naloga za prijetje, ki ju je sprejelo litovsko sodišče. Irski organi so poskušali opraviti predajo T. Vilkasa litovskim organom, ki bi potekala prek komercialnega leta. Vendar je bil T. Vilkas zaradi upiranja izključen z leta. Čez dva tedna je zaradi zelo podobnih dogodkov spodletel drugi poskus predaje, ki bi prav tako potekala prek komercialnega leta.

Irski minister za pravosodje in enakost je zato pri High Court (višje sodišče, Irska) vložil vlogo za odobritev tretjega poskusa predaje T. Vilkasa. Vendar je to sodišče menilo, da ni pristojno za obravnavanje te vloge, ter je odredilo, da se T. Vilkasa izpusti na prostost.

Minister za pravosodje in enakost se je zoper to sodbo pritožil pri Court of Appeal (pritožbeno sodišče, Irska). V teh okoliščinah je Court of Appeal (pritožbeno sodišče) Sodišče vprašalo, ali pravo Unije dovoljuje, da se organi v primeru višje sile o novem datumu predaje dogovorijo več kot enkrat, in če je tako, pod kakšnimi pogoji.

Najprej, Sodišče je opozorilo, da se na podlagi prava Unije zahtevana oseba preda najpozneje v desetih dneh po končni odločitvi o izvršitvi evropskega naloga za prijetje. Vendar pa obstajajo nekatera odstopanja od tega pravila. Tako je določeno, da se pravosodna organa lahko dogovorita o novem datumu predaje, če predajo zahtevane osebe v predvidenem roku preprečijo okoliščine, na katere državi članici nimata vpliva. Sodišče je ugotovilo – pri čemer se je oprlo zlasti na cilje, ki jih je zasledoval zakonodajalec Unije –, da **pravo Unije izrecno ne omejuje števila novih datumov predaje, kadar predaja ni bila uspešna več kot deset dni po končni odločitvi o izvršitvi evropskega naloga za prijetje.**

Dalje, Sodišče je preučilo, ali se izvršitveni pravosodni organ (v obravnavani zadevi irski organi) in odreditveni pravosodni organ (v obravnavani zadevi litovski organi) morata dogovoriti o tretjem datumu predaje, kadar je ponavljajoče upiranje zahtevane osebe dvakrat preprečilo njeno predajo.

Prvič, Sodišče je menilo, da je **bil namen zakonodajalca Unije pojem višje sile uporabiti v smislu neobičajnih in nepredvidljivih okoliščin, ki jih ni povzročil tisti, ki se nanje sklicuje**, ter katerih posledicam se kljub vsej skrbnosti ne bi bilo mogoče izogniti.

Drugič, Sodišče je poudarilo, da je pojem višje sile treba razlagati ozko. Nastanek višje sile namreč lahko upraviči podaljšanje roka za predajo zahtevane osebe le, če je predaja te osebe v predvidenem roku „preprečena“; dejstvo, da je predaja navedene osebe postala težja, torej ne more upravičiti uporabe pravila.

Sodišče je presodilo, da se v tem okviru **upiranje zahtevane osebe njeni predaji lahko veljavno šteje za okoliščino, ki je ni povzročil organ, ki se nanjo sklicuje, ter za neobičajno**. Nasprotno pa načeloma tega položaja ni mogoče opredeliti za nepredvidljivo okoliščino.

A fortiori, v položaju, v katerem se je zahtevana oseba upirala že ob prvem poskusu predaje, dejstva, da se je upirala tudi ob drugem poskusu predaje, običajno ni mogoče šteti za nepredvidljivo.

Sodišče je navedlo, da imajo državni organi na voljo sredstva, ki jim po navadi omogočajo obvladati upiranje zahtevane osebe. Prav tako je mogoče predvideti uporabo prevoznih sredstev, ki je upiranje zahtevane osebe ne bi moglo učinkoviti preprečiti.

Vendar pa je Sodišče menilo, **da ni mogoče povsem izključiti, da zaradi izjemnih okoliščin zadevni organi objektivno ne morejo predvideti upiranja zahtevane osebe predaji** ter da se posledicam tega upiranja kljub vsej skrbnosti teh organov ni mogoče izogniti. **Sodišče je sklenilo, da mora predložitveno sodišče preveriti, ali je bil obstoj takšnih okoliščin dokazan v obravnavani zadevi.**

Poleg tega, ker je mogoče, da Court of Appeal (pritožbeno sodišče) ugotovi, da ponavljajočega upiranja T. Vilkas ni mogoče opredeliti za višjo silo, je **Sodišče pojasnilo, da prava Unije ni mogoče razlagati tako, da se izvršitveni pravosodni organ po izteku predvidenih rokov z odreditvenim pravosodnim organom ne more več dogovoriti o novem datumu predaje** ali da izvršitvena država članica ni več zavezana nadaljevati postopka predaje.

Razlaga – v skladu s katero bi izvršitveni pravosodni organ po izteku predvidenih rokov ne bil več zavezan niti opraviti predaje zahtevane osebe niti se z odreditvenim pravosodnim organom dogovoriti o novem datumu predaje – bi ogrozila cilj pospešiti in olajšati pravosodno sodelovanje. Iz tega izhaja, da **zgolj potek predvidenih rokov ne more odpraviti obveznosti izvršitvene države članice, da opravi postopek izvršitve evropskega naloga za prijetje in da preda zahtevano osebo, ter da se morata zadevna organa v ta namen dogovoriti o novem datumu predaje.**

OPOZORILO: Vprašanje za predhodno odločanje omogoča sodiščem držav članic, da glede spora, ki jim je bil predložen v odločanje, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali pa mu predlagajo, da odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Naloga nacionalnega sodišča je odločiti o zadevi v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba enako zavezuje druga nacionalna sodišča, ki imajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793